

İngiltereye Göre Harbin İstikbali

Çörçilin nutku

İngiliz Başvekili dünki nutku ile bir çok merak edilen noktaları aydınlatıyor ve aşağı yukarı harbin istikbali hakkında İngilizlerin ne düşündüğünü bugünden anlatıyor.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Alman - Rus harbinin en enteresan ve meraklı neticelere doğru gittiği, Moskova konferansının kararları aldığı, Vavel'in Tahrin, Tiflis ve Bağdadı dolayıştı, Akdenizde deniz ve kara harbinin yeni safhalara doğru gittiği bir anda İngiliz Başvekili Çörçil'in parlamentoda irat ettiği nutuk çok yerinde olmuştur.

Çörçil'in birinci hususiyeti ve İngiliz milletini ilgilendiren meseleleri açık konuşması, gördüğü ve duyduğu gibi konuşmasıdır. Bunun içindir ki, İngiliz Başvekilinin nutukları dünya hadiseleri karşısında İngiliz görüşünü yalından anlamak bakımından daima faydalı olmuştur.

Çörçil, dünki nutkunda birçok merak noktalarını aydınlatmış bulunuyor ve harbin istikbali hakkında İngilizlerin ne düşündüğünü aşağı yukarı tahminlerle bugünden anlatıyor. Çörçil'in nutkunda ana esasları şöyle sıralamak mümkün.

a - Rusyadaki harbin vaziyeti
b - Rusyaya yapılacak yardımlar
c - Alman hava kuvvetlerinin vaziyeti
d - Almanyanın müstakbel harp hareketleri bakımından İngilizlerin tedbirleri ve düşünceleri

e - İngilizlerin en büyük ehemmiyeti verdiği nokta...
Bu ana esaslar dahilinde Çörçil'in fikirlerini kısaca izah edebiliriz. İngiliz Başvekili, Alman ordularının failiyeti muhafaza ettiğini ve Sovyet Rusya'da harbin failiyet altında devam ettiğini işaret ediyor.

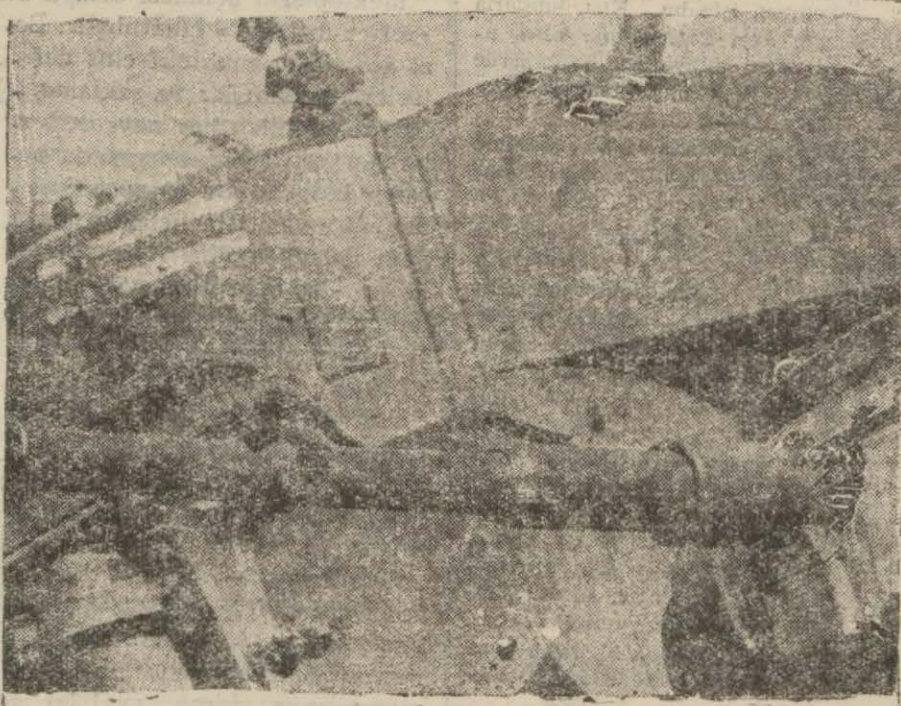
f - Almanyanın Rusyadaki ordusunu sark ve Afrikaya doğru mu, yoksa İngilizlerin istilasına mu sevkedeceği belli değildir.

Derken, İngiliz Başvekili Sovyet Rusya'da Alman ordularının bir gün bu istikametlerden birini tavın edebilecek vaziyete geçeceğini şimdiden kabul ettiğini de söylemiş bulunuyor, demektir.

g - Halde, Rusyadaki askeri durumun ya sevküleceği tedbirler yüzünden, yahut da cephedeki vaziyetin icapları dahilinde Alman ordusunu ya şarkta doğru, ya Afrikaya doğru saldırmak vaziyetine getireceği, günün muhakeme meyanında, İngiliz Başvekilinin görüş vasıtasıyla ve istihbaratın elimizde olmamakla beraber Alman ordularının bu durumu (Devamı 3 üncü Sahifede)

Alman - Sovyet habinin bugün 100 üncü günüdür. Bu 100 günden sonra şark cephesinde harp vaziyeti sudur: (Devamı Üçüncü Sahifede)

YAKINDA
Eski Amerika Cümhuriyeti **VILSON'un** Evrak Çantasını Çalan **JAPON CASUSU**
Yeni dünyanın en heyecanlı ve en korkunç entrika ve macera romanı.
Türkçeye Çeviren: **L.F. SERTELLİ**
YAKINDA: SON TELGRAF sütunlarında..

Tahrip edilmiş bir Sovyet tankı

ALMAN TEBLİĞİ

Şimalde 210 blokhauz zaptedildi

İtalyanlar büyük bir zafer kazandılar

Berlin 30 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği:
Dnyeperin doğusundaki harekatta, İtalyan küt'aları, mühim düşman kuvvetlerini imha etmişlerdir ve binlerce esir almışlardır. Doğu cephesinin şimal bölgesinde, bir piyade tümeni 28 ve 29 (Devamı 3 üncü Sahifede)

SOVYET TEBLİĞİ

Kit'alarımız Poltavayı tahliye etti

28 Eylülde 65 Alman tayyaresi düşürüldü

Moskova, 1 (A.A.) — Sovyet istihbarat dairesinin gece yarısı tebliği:
30 Eylül günü, kit'alarımız bütün cephe imtidadınca muharebelerine devam etmişlerdir. Anudane muharebelerden sonra kit'aları, Harkof'un 140 kilometre garbine düşen Poltava şehrinin tahliye etmişlerdir

İki muhtekir tevkif edildi

Büyükada'da bir çimentocu da cezalandı

Yedikulede Tramvay caddesinde 70 numaralı dükkanda kömür-eclük yapan Osman Yakup man- (Devamı 3 üncü Sahifede)

Ortaköyde Musevi Sinagogunda yangın

Dün gece Ortaköyde Musevi sinagogunda saat 3,30 da bir yangın çıkmış ve çatının tutuşmakta olduğu görüldü. Derhal itfaiyeye haber verilmiştir. İtfaiye vakitinde yetişmiş ve çatı yangını olduğu halde ateşi söndürmüştür. Yangının bırakılan mum ve kandillerden çıktığı tesbit edilmiştir.

HARP VAZİYETİ

Şark Cephesinde harbin yüzüncü gününde umumî vaziyet

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

Alman - Sovyet habinin bugün 100 üncü günüdür. Bu 100 günden sonra şark cephesinde harp vaziyeti sudur: (Devamı Üçüncü Sahifede)

KISACA

Mes'ullere ne yapılacak?

Odun fiatlarının tesbitinde İstanbul resmi makamlarını işgal eden ve binlerce halkın kesesinden odunculara yarım milyon lira akmasına sebep olanlar hakkında ne yapılacağını gazeteler sorup duruyorlar. Bizim mahut arkadaş da benden sordu:
— Mes'uller Adliyeye verilmisler ya.
Dedim.
— Kafi değil.
Diyerek, kulaklarına fısıldadı:
— Adliyenin cezaları bu gibiler için kâfi değil. Bu gibi fevkalâde hallerde gerek Belediye'ye yanlış malumat veren memuru, gerek onu yanlış sevkeden oduncuları hep bir arada bileklerinden kavrıyıp ya harp divanına vermeli, yahut ta bir başka tedbir..

A. SEKİR

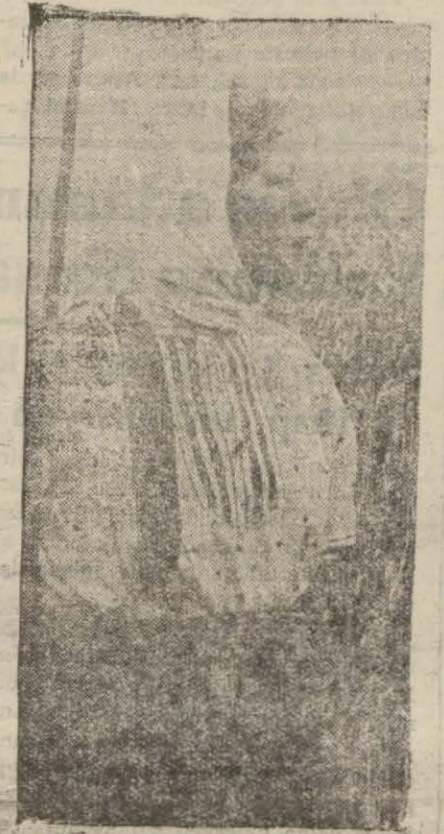
Rumenlere göre

Harkof ve Rostof düşmek üzere!

Kafkasya yolu artık açılmış

Bükreş 1 (A.A.) — Ofi:
Bükreş mahfillerine göre Almanyaya kadar devam edecektir. Sovyetlerin Donetz üzerinde mukavemet göstermeleri mümkündür, fakat bunda Rusların muvaffak olmaları ümidi pek azdır. Timpul gazetesi de Harkof ile (Devamı 3 üncü Sahifede)

Universul gazetesi diyor ki: Alman kit'alarının ileri yürüyüşü ciddi engellere uğramaksızın Volgaya kadar devam edecektir. Sovyetlerin Donetz üzerinde mukavemet göstermeleri mümkündür, fakat bunda Rusların muvaffak olmaları ümidi pek azdır. Timpul gazetesi de Harkof ile (Devamı 3 üncü Sahifede)

Sovyet cephe gerilerinde vaziyet alan silahlı bir Rus kızı

Alman ordusu yeni bir taarruza geçti

Harekât hakkında bir kaç gün bir şey söylenmeyecek

Vişi, 1 (A.A.) — Havas Ofi: Almanlar Sovyet Rusyada yeni bir taarruza başlamışlardır. Bu taarruza Brianskın Şarkından başlanmıştır. Taarruz Harkof — Moskova demiryolu istikametinde inkişaf etmektedir.

Ulcrayna cephesinde Almanlar yeni şehirler zaptetmişlerdir. Vişi, 1 (A.A.) — Havas Ofi: Dün gece Berlinde beyanatta bulunan Alman askeri sözcüsi Sovyet Rusyadaki harp hareketi hakkında bir kaç gün müddetle bir şey bildirilemeyeceğini söylemiştir.

Sözünün beyanatından istidlâl edildiğine göre mühim hareketler için hazırlıklara girişilmiştir.

Buna "İğfal", Değil, "Soygunculuk", Denir!

Odun narhında Mürakabe Komisyonu nasıl aldandı?

Vali yolsuzluğun sabit olduğunu ve mesullerinin Adliyeye verileceğini söyledi

Belediye Müstahdemin Mürdürünün Raporu Yanlışmış!

Narh çekide 50 kuruş indirildi. Fakat daha 55 kuruş tenzili lâzımgeldiği söyleniyor

Odun narhının yanlış olarak çok yüksek hesap edildiğini ve bu yüzden İstanbulluların 500 bin lira fazlusu para ödediklerini yazmış ve (Devamı 3 üncü Sahifede)

at Mürakabe Komisyonunun dün toplanarak bu işi teklif edeceğini haber vermişti.

(Devamı 3 üncü Sahifede)

MEKTEP Kitapları

On güne kadar tek-mil kitaplar tamamlanmış olacak

Mektepler açıldığı halde henüz ekseri ders kitaplarının mevcut olmaması talebeleri ve muallimleri müskül bir vaziyete sokmuştur. Bilhassa ilk mekteplerin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıfları için okuma kitabına ve beşinci, yedinci sınıfların tabiiye, orta mekteplerin tarih kitabına büyük ihtiyaç vardır. Diğer bazı kitaplar da eksiktir. Maarif Vekâleti bunların 10 gün kadar ikmal edilerek satışa çıkarılacağını bugün alâkadarlara bildirmiştir.

PARTİ kongreleri

Bu günden itibaren ocak kongrelerine başlandı

Halk Partisi Ocak kongrelerine bugün başlamıştır. Kongreler bu ayın yirmi beşine kadar bitirilecektir. Bugün Çatalca'da tabi Bahsayış, Bakırköy merkez, Eminönü, Alemdar, Kartal ve diğer kazalarda kongreler aktedilmektedir. ALEMDAR OCAĞININ DAVETİ Alemdar Semt Ocağının: Ocağımızın senelik kongresi bugünkü çarşamba günü saat 21 de Alayköşünde yapılacaktır. Bütün Partidâşlarımızın teşriflerini ehemmiyetle rica ederiz.

Vali ve Belediye Reisi Lâti Kırdaş

Tramvay idaresi bu talebelere kolaylık göstermelidir!

Fatihden Çapaya giden yüzlerce talebe 4 tramvay değiştirmekten kurtarılmalı!

Mektepler açıldı. Belediye, gerek tramvay ve gerekse otobüs seferlerini mekteplerin çalışma saatlerine göre tanzim etmeye uğraştığı şu sırada aşağıdaki noktaların da bilhassa nazarı dikkate alınmasını çocuk velileri Belediye Reisliğinden ve Tramvay İdaresinden ehemmiyetle rica etmekteyiz:

İstanbul tarafının Kız Enstitüsü (Devamı 4 üncü Sahifede)

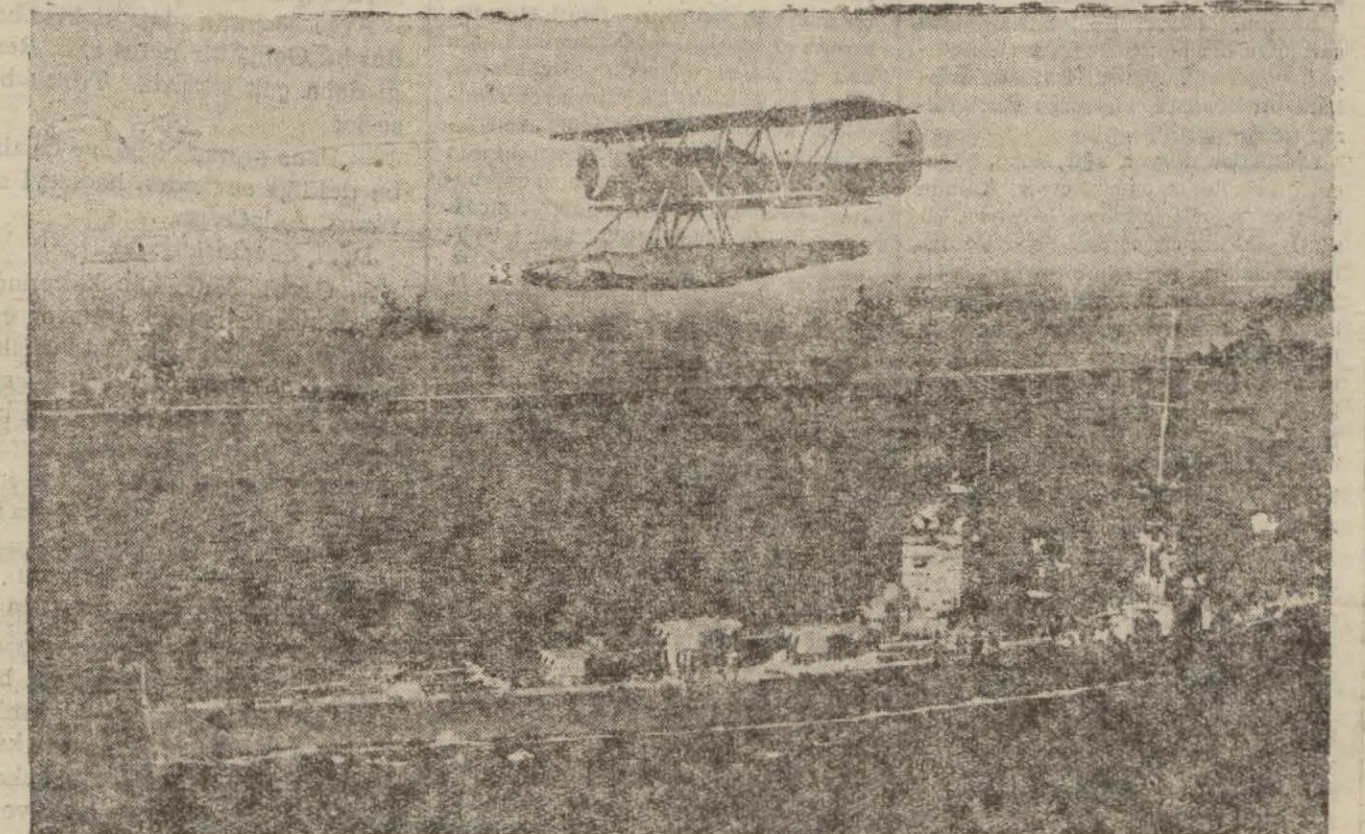
ÇERÇEVE

Amerika, Amerika..

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Amerika, Amerika... Günü en büyük mevzu... Bahsedene... Amerika hakikatte nedir? Bütün maddeler ve ruh cephesiyle Amerika, hakikatte ne? Amerika hakikatte, dünyanın en azametli maddesi kıymetlerine sahip, fakat ruh kıymetleri bakımından bu maddelerle inkişaf etmemektedir. Amerika maddesi cephesi: Bütün dünya petrolünün yüzde 62 si, Bütün dünya pamuğunun yüzde 60 si, Bütün dünya buğdayının yüzde 16 si, Bütün dünya kömürünün yüzde 37 si, Bütün dünya demirinin yüzde 29 u, Bütün dünya bakırının yüzde 32 si, Ve ayrıca bütün dünya kalay, nikel, alüminyum madenlerinin yüzde 50 den fazlası Amerikada... Bu ana maddelerden geriye kalanı, başta İngiltere, Sovyet Rusya, Almanya, Japonya, Fransa, İtalya vesaire olmak üzere bütün dünya tarafından paylaşılmıştır. En basit hesaplama Amerika, tek başına dünyaya ana maddelerinin yarısına sahiptir...

Sadece kemiyet ölçüsüyle Amerikanın seferber edileceği ordu kadrosu 12 milyon... 2 milyon tonluk harp gemisi, 30,000 tayyare, sayısız tank, otomobil vesaire... Ve hepsinin üstünde, sadece mücerret beygir, kuvveti bakımından dünyanın en kudretli makinesi manzumesi... Fakat hâdiseyi keyfiyet ve ruh plânına intikal ettirirsek, bu azametli maddede kütesinin hemen aynı ayağı tutmadığını görürüz: Nazariyede 12 milyonluk ordu kadrosu... Fakat ancak bir buçuk milyon silâh altında ve ancak 40 — 50 fırkalık bir seyyar ordu kıymeti... Sadece 3 — 5 zırhlı ve 2 — 3 motorlu fırka... Mücerret beygir kuvveti olarak dünyanın en kudretli sanayii... Fakat harp sanayine çevrilmesi işi bâlâ zaman ve emek isteyen bir vaziyet... Ve bütün bunlara ilâve olarak, ruh ve keyfiyet plânının ana ölçülerini alan: Harp bilgisi ve sevk idare, Teşkilât, talim ve terbiye, Nizam ve inzibat, Millî birlik ve gaye, Hamaset ve fedakârlık, Mefkûre ve iman noktalarında, bizatı Genel Kurmay Başkanının beyanatında ifade ettiği gibi maddede heybetle tam nisbet kabul etmez birer seviye... İşte maddede ve ruh cephesi üzerindeki Amerikan tezaatının anahtarları, işte bu tezaatı kapatmaya çalışan Amerikanın gayret hamlelerindeki hedef..

Denizde son muharebede İtalyan tayyarelerinin sekatladığı anlaşılan İngilizlerin Nelson harp gemisi

